

fals tratat de erotism

Lorena Lupu, *Dona Juana*, Prefață de Crinștian Mungiu, Herg Benet Publishers, 2012, 264 de pagini

Spirit excentric, Lorena Lupu este născută în anul 1978, absolventă a U.N.A.T.C și actriță, jurnalistă, fostă colaboratoare a revistei Playboy. Autoare a volumelor *Rondo Capriccioso*, *Bătăușu' de câmpi și Hyde Park*, Lorena Lupu a publicat de curând *Dona Juana*, un roman erotic ce încearcă reconfigurarea clasicului mit al lui Don Juan într-o manieră distinctă față de varianta originală, diferit în ceea ce privește abordarea temei (după cum spune și subtitlul cărții, *Fals tratat de mitologie contemporană*), ai cărei vectori sunt orientați către interior. *Dona Juana* este, în același timp, și un fel de analiză aproape metafizică a erotismului.

Lumea Doinei Juana, cunoscută și ca Don Mucho Macho în Club Bizzare, unde lucra ca travești, este una a declassaților, o

lume în care iubirea și sentimentele pure nu au nicio valoare, unde sexul devine o marfă de schimb și de prim consum. Aici sexul persoanelor este incert: bisexuali care trăiesc doar pentru a oferi și a primi plăcere, într-o lume unde dragostea este anulată. Iar, fiindcă slăbiciunea se plătește, asistăm la o lipsă de actualizare a iubirii, după cum se exprimă autoarea însăși. Personajul principal este dona Juana, un nume cumva ironic, „doña” în limba spaniolă însemnând doamnă sau cucoană, iar „Juana” fiind un nume comun, purtat, în speță, de femei aparținând clasei de jos. Un nume predestinat, dacă vreți. *Dona Juana* este, așa cum spune Cezar, „bărbatul tuturor femeilor și femeia tuturor bărbaților” (p. 11), este tipul acela de vânător vânat, care posedă și este posedat, care trăiește pentru și prin plăcere, căci plăcerea

poate fi regăsită în tot ceea ce se află în jurul nostru. Este un personaj de o franchețe usturătoare, reconstruit din temelii, deoarece, în final, se demonstrează că și aceste scursuri ale societății manifestă resturi de sentimente: „Dar acum există, totuși, un port la care mă întorc: prietenia noastră. [...] Cert e că noi nu mai suntem niște angajați aleși la nime-reală, ci o mică familie care ar putea supraviețui chiar și pe Titanic.” (p. 249)

În romanul Lorenei Lupu se vorbește despre soarta femeilor, maltratate din punct de vedere intelectual și spiritual, fiindcă nu au o educație adecvată. Aici femeile sunt tratate ca un soi de sclave sau jucării sexuale, de care bărbații au nevoie ca să fie satisfăcuți fără a oferi nimic în schimb. Ele sunt un fel de curtezane involuate, deoarece, pe vremuri, pentru a fi o curtezană, pe lângă

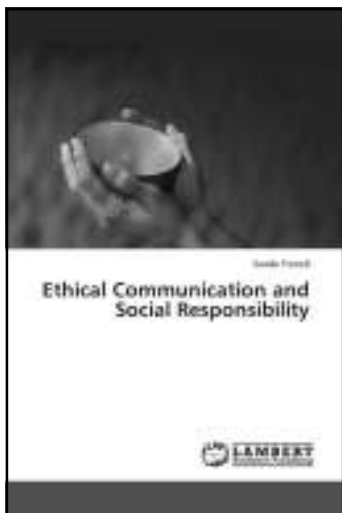
a mâinii cu dibăcie arta dragostei, trebuia să dispui și de o pale-tă largă de cunoștințe din toate domeniile, lucru care nu mai este valabil în cazul „curtezelor moderne”. Consum de droguri, de alcool și sex – iată o imagine

evocativă a societății contemporane.

Scris ca urmare a pierderii unui pariu, după cum i-a mărturisit Lorena Lupu regizorului Cristian Mungiu, care este și cel ce s-a îndeletnicit cu redactarea unei prefețe a acestei cărți, romanul „se scaldă” în exprimări argotice, într-un limbaj puțin îngrijit, în care își fac loc cuvinte licențioase, invective sau vorbe injurioase. Titlurile capitolelor sunt reprezentate de melodii ale unor artiști celebri, din epoci diferite, cum ar fi Elvis Presley, Nat King Cole, Duran Duran, The Beatles, Donna Summer, Prince, Ella Fitzgerald, însă și Justin Timberlake, Metallica, Celine Dion, U2 etc., fapt ce dovedește caracterul cotidian al întâmplărilor descrise în roman, precum și aspectul ușor previzibil al acestora. Firul narativ al romanului nu descrie un caz singular, sunt lucruri care se petrec în fiecare zi, sub nasul nostru.

■ Roxana Ilie

Sandu Frunză: subiectul etic social, comunicare etică și responsabilitate socială

Profesorul clujean Sandu Frunză a publicat în Germania o carte ce are rezonanțe confirmative semnificative (*Ethical Communication and Social Responsibility*, Saarbrücken: Lambert Academic Publisher, 2013): a fost deja recenzată și citată. Tematica centrală a volumului este una de etică. Perspectiva de abordare este de orientare comunicațională, iar orientarea axiologică este una de responsabilitate socială. În fond, se desprinde generic, comunicarea etică are obligații majore față de responsabilitatea socială. Înainte de toate, se arată, etica este un comportament practic individual. Clarificarea fundamentală cea mai valoroasă a studiului, la acest aspect se referă. Orice etică este o etică a persoanei întâi și constă în acțiune mutuală, responsabilă, în recunoașterea celui alt, în respectul reciproc și în promovarea demnității umane: „a fi etic, precizează Sandu Frunză, înseamnă a fi o ființă relațională ce acționează potrivit eticii comunității din care face parte și care pune în permanență în mișcare mecanisme ale reciprocității în ceea ce privește respectul și recunoașterea demnității și valorii celui alt”. Standardul ființei etice are deci 3 criterii: criteriul relațional-comunicațional (ființă relațională), criteriul acțional al tradi-

ției (acțiunea potrivit eticii comunității) și criteriul regulii de aur a reciprocității (respectul, recunoașterea demnității și valorii trebuie să fie mutuale)

Din nucleul ideatic etic al cercetării iradiază o problemă ce se pune în dezbatere pe 3 coordonate ce constituie, totodată, cele 3 părți ale cărții: I. Comunicare și deontologie; II. Etica relațiilor publice. Două perspective de etică; III. Responsabilitatea socială, a organizațiilor. Deontologia, relațiile publice și organizațiile sunt locuri ale socialului. Deontologia este o etică profesională socială. Relațiile publice se constituie ca interacțiuni sociale ale instituțiilor cu mediul social intern și cu publicul extern. Organizațiile sunt construcții sociale acreditate, formal sau informal. În orice caz, toate acestea fac parte din zona socialului. Sandu Frunză investighează conduita subiectului etic individual în cele trei câmpuri ale socialului. Din interacțiunea-tranzacționarea ce se produce între subiectul etic standard și elementele active ale socialului rezultă necesitatea păstrării standardului individual intern și consolidarea lui pe două direcții: comunicarea etică și responsabilitatea socială. Ființa umană are deci două coordonate etice: coordonata individuală (pe care se situează ființa etică) și coordonata socială (pe care se înscrie ființa socială, când zicem noi, devine actor etic). Actorul social etic este o subiectivitate etică modelată de imperativele comunicării etice și responsabilității sociale. Acest actor este cel care construiește binele public. Etica internă nu se poate transla maximal în plan public. În afara de ceea ce gândește că trebuie să facă în spațiul social, subiectul etic, în plus, gândește și ce „trebuie” să facă în plan personal. Adică etica individuală este mai extinsă decât etica socială. Etica socială ar fi, prin urmare, o etică minimală.

Așa cum Sandu Frunză preci-

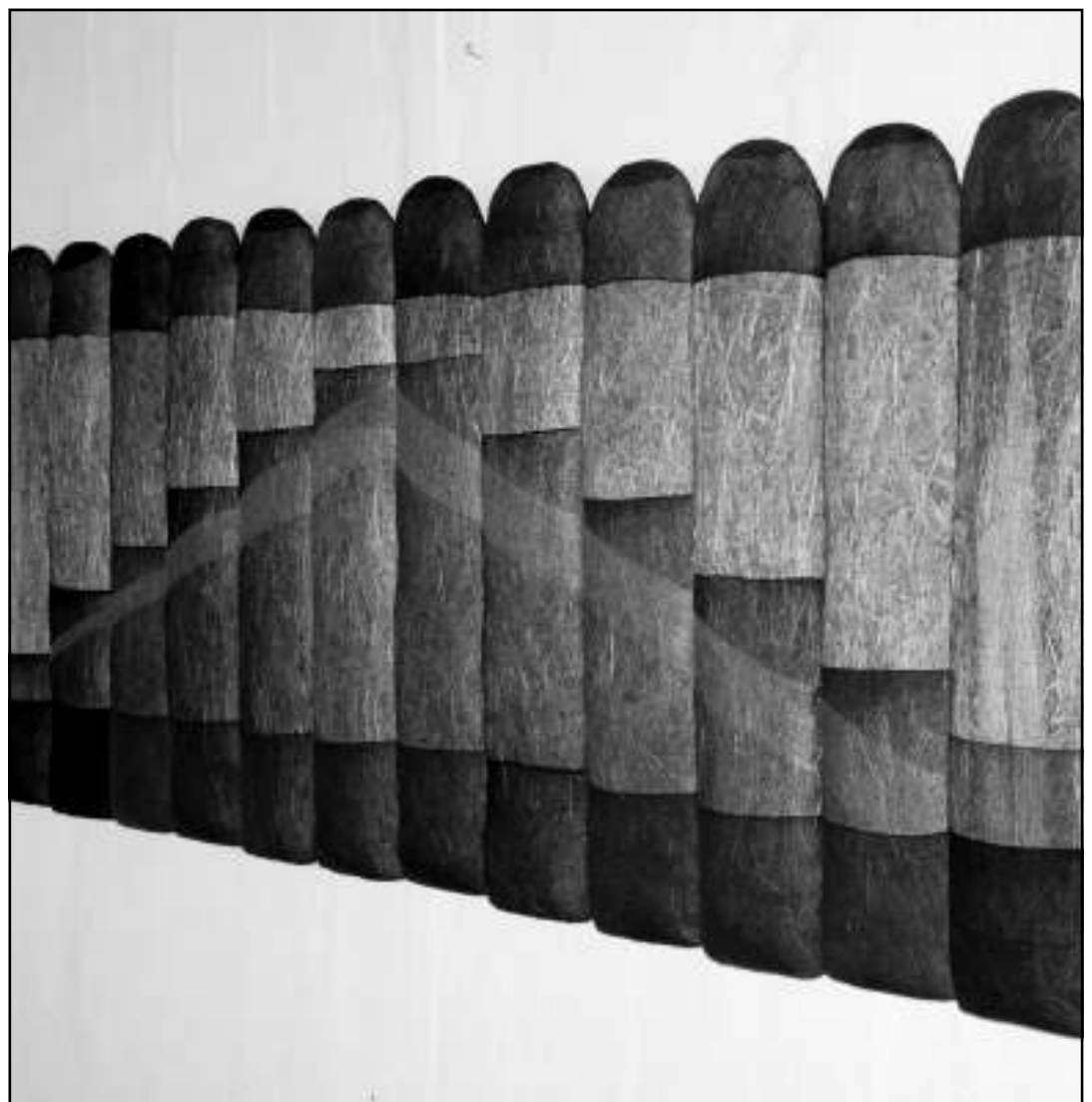
zează anterior, în articolul „Minimal Ethics and the New Configuration of the Public Space” (*Journal for the Study of Religions and Ideologies*, 32/2013,3-17), în contextul actual „societatea noastră se bazează pe ceea ce Lipovsky numește etică minimă.” În raport cu constatarea că se trăiește la „intersecția a două tipuri de discurs: unul ce proclamă decadența morală și altul ce vorbește despre renașterea moralității”, în carte se militează pentru o etică socială minimală care i) să securizeze funcționarea mecanismului social și ii) să asigure în

mod responsabil pe cale deontologică și administrativă binele public. Subiectul etic responsabilizat devine un actor etic social: el ia parte la constituirea semnificațiilor sociale, contribuie la schimbarea mentalităților și realizează inovarea practicilor sociale. Un astfel de actor etic social, bine ancorat în etica deontologică, este de dorit în domeniul relațiilor publice. El este cel care face ca relațiile publice să devină structuri „de mediere între organizații și publicul lor”.

Fundamentată pe o ideatică solidă, bine întemeiată argumen-

tativ și scrisă coerent, cartea lui Sandu Frunză este o contribuție semnificativă la design-ul și promovarea unei morale minime a comunicării etice și a responsabilității sociale. Din această perspectivă, ea se impune consultării de studenți, masteranzi și doctoranzi din domeniul precum etică, relații publice și studii administrative. Însă, fără a exagera, este utilă oricărui spirit cultivat care vrea să știe ce se întâmplă în etica societății în care trăiește.

■ Ștefan Vlăduțescu

Din expoziția „Metadecorativul”